

Leetal ya eepoñee ya pakati Efes

Waaah wa weeyem wa ti leetal eyye

Aluu pakanam ti káyinan keeyemaam ka ti káasiitan, inci kicanaa.

Leetal eyya nuuyemaa ya fiye ti káasiitan, eekiice yo ya, akina ayem Póol apoñapoñ a ati Eenucee ya, Yéesu Krista. Ta naakiice yo ta, inhemool akina ti ékuluma. Ti pakayme naakiice yo? Ti canku ya eeyem ya ti saatee ya eti Efes naakiice yo, pale pikee pa náalafi pikee picanku pa pipikalan yo lombo.

Ti leetal eyye, Póol asokaasok nii, le nin Pútuun pa efipiliil púlunta pa, pipayaapa hitaaku henfakat eeha mpikaakaay íhinu. Henfakat eehuu, píyisanut ho an, pale fiye mpíyisan ho Póol nin pakakee pupoñapoñ pa. Hikina hiyem káasuumanool nempo kéeyinane ka púloon ti Eenucee ya, kéefulii pan óo pan ti púlunta pa, kapiyeno kayon koonool, ekina eyem Canku ya. Eenucee ya ayem ati hikaw ha ati Canku ya.

Póol aloomaaloom hisoku ti leetal eyye nii, nin úyinanaa ti Eenucee ya, “unaa unka ti Eenucee ya”, ekina eyem, “unaa pakoonoool nin Eenucee ya”. Ekina eyem, pan óo pan pa Eenucee ya naayem, unaa lombo unka po. Waaah óo waaah weetaakiye Eenucee ya, efi lombo utaako unaa. Náayisan nii, elon ya eti unaa ecenkeecenk ti

Eenucee ya. Naasok nii, Canku ya, ekina eyem enii ya, Eenucee ya, akina ayem hikaw enii eyyuu. Naasok nii, Canku ya, ecukaacuk samat nii aal, Eenucee ya ayem áyiinoo. Canku ya, ekina eyem ekumpaan ya, Eenucee ya, akina ayem énanikiin ya eenañee ya ti tonkonj ya eeyekane ya ekumpaan ya.

Náayisan nii, Eenucee ya, akina ayem ati hikaw ha hiti sempe sa púlooj. Náayisan nii, ninj Seetaani ya elaakiyaa unaa, uñañaa puwaso, ninj ekina tom púsoolo, pucoolaj pa piti hikam ha, empa Pútuun pa mpuwufane pa unaa, kati úyiniyaa pisiinjo kíp ti pítaakool empuu.

Póol náayisan lombo fa kéeyinane ka nkañaje fa elonj. Kañañaa pílafooli. Ninj aayema áyiin eesaye, ninj fotom aal eenimiye, ninj fotom añii, ninj fotom amiikan, ninj fotom eetaake amiikan, Póol áyisanaayisan fa aññaje elonj samat nii anapana Yéesu Krista.

Alaapalaka ti káasiitan ka kitaaluu. Alímaati Pútuun pa púwiiniyan saan unaa mpípankin kunuu unaa kati úyiniyaa kasayan hilim etempo ti caacaw Añii etempo Yéesu Krista. Amíini.

Kakican ka

^I Inci Póol, apoñapoñ ati Yéesu Eenucee ya samat nii fa Pútuun pa mpílafiye fa, kicanaa aluu. Iyyémi ti hikiicu aluu pakan paka keesampanee ka pakati Pútuun pa keeyem ka ti saatee ya eti Efes te nkacok kíp ti Yéesu Eenucee ya.

^{II} Alímaati Pútuun pa Paapaa ati unaa ninj Ateeteyo Yéesu Krista kasampan aluu nkawufan aluu kásuumaay.

Kaasampanee ti Eenucee ya ati Pútuun pa

III Umúláa Pútuun pa, peeyem pa Pútuun pa piti Ateeteyo ati unaa Yéesu Krista, mpíyemi lompo Paapaa ateyoo. Pisampanaa-sampan unaa nin pasampanal óo pasampanal péefulii alacana empa an naayinaat hicuku, kamma nuuyemaa ti Eenucee ya.

IV Pútuun pa pimamalaamamal unaa kamma Eenucee ya. Píliilum púlunta pa mpimamale unaa ancuk kati uyeniyaa pakan keesampanee nkakuul hátikin etempo. Mpílafti kati uyeniyaa pakan payenka an naayinaat kawatan ti waah. Kamma mpílaftiye unaa,

V mpíftiyo mpimamale unaa upiyeniyaa epuuk etempo, pínapii ti Yéesu Krista. Eehuu mpílaftiye íhinu, kamma nihiwufane po pásuuma,

VI ancuk kati úmulaa panap etempo penfakat pa. Panap empuu mpuwufane unaa haahaw pínapii ti Añii etempo aña mpílaftiye ya meemak.

VII Uyeniyaayeno ti himiikanate hiti eket nin kaamuuyen, pale Pútuun pa mpunoom unaa mpifakan unaa. Nin hísim ha hiti Eenucee ya mpunoome unaa, umuuyen wa uti unaa nuuponketee. Fiyuu Pútuun pa mpíyisane unaa panap etempo penfakat pa.

VIII Oom panap mpuwufane unaa fo muus, pinapool nin ecohato ya nin píyiyi pa púloon.

IX Mpíyisan unaa eeha mpíhintane ha faw íhinu, eeha mpíyisanut ha hínum. Efípihin ho pínapii ti Eenucee ya, samat nii fa ínsuume po fa.

X Mpíhankan ho ti pikelan púlunta pa. Efípu-concenool waah óo waah weeyem patiila nin

t'etaam, ancuk Eenucee ya kati ayeno ati hikaw ha.

XI Samat nii fa nuuyemaa fa ti Eenucee ya, utaakaataak himpaac ti Pútuun pa. Utaakaataak himpaac eehuu kamma mpimamale unaa píliilum púlunta pa samat nii fa mpihintane fa. Pikina piyem empa mpíhin pa waah óo waah ti pálafi etempo,

XII ancuk hamake etempo hímulee kamma unii kéetikine ka úhin ciki ti Eenucee ya.

XIII Aluu lompo, ínnisi hilim ha hiti tooñaa ya, ekoonjan ya éesuume ya eti kafakan ka kiti aluu. Ta ínniyinane ta, Pútuun pa mpuwufan aluu lánkamaasi, pípiyisan nii aluu pakati Eenucee ya. Lánkamaasi eyyuu eyem Kunuu ka keenape ka enka Pútuun pa mpíyinanane ka unaa.

XIV Kunuu ka keenape ka kiyem heewune ha núumeyiyaa nii efusayaa eeha Pútuun pa mpimanke ha unaa. Eehuu, efusayaa ho nin ufakanee pántoon. Ancuk hamake ha hiti Pútuun pa hímulee.

Kalum ka kiti Póol kiti pakati Efes

XV Ekina ewune, emma inci ínsiye ma nii níyinanayinan ti Ateeteyo Yéesu ínnilafi pakan paka púloonj keesampanee ka pakati Pútuun pa,

XVI yékuniit hisoku Pútuun pa apalaka kamma aluu. Nin inci yeniyaa kaluum ínnawuno aluu.

XVII Inci illuumluum Paapaa ya eemaka ya, Pútuun pa piti Ateeteyo Yéesu Krista ati unaa, ancuk kati puwufan aluu kunuu kiti ecohato mpíyisanoolo ti aluu, kati nímeyi po pántoon.

XVIII Illuum lompo Pútuun pa kati pípankin kunuu aluu, mantefa ínnimeyi cíki ya enfakat eyya mpiyonkale ya aluu teyyo niŋ hisaanu-mate ha henfakat ha eeha mpimanke ha pakan etempo keesampanee ka.

XIX Illáfi kati nímeysi lompo sempe sa senfakat sa siti Pútuun pa seetaakut sa pilehu, seeyem sa ti páhin ti unaa kéeyinane ka. Anjuu sempe sa senfakat sa soonool suu nii

XX séelitanií sa Eenucee ya ti eket ya insiye-nanoo kayen ti epees yáali etempo alacana.

XXI Po, Eenucee ya ayem patiila pumaleekoo pa piti sempe sa niŋ piseetaani pa, pakati kikaw ka niŋ keetaake ka sempe púloonj. Naayenane patiila caacaw óo caacaw ceeluwee, neetaat féefiye lamma pale fo cancowiyaaw.

XXII Pútuun pa mpinanj waah óo waah t'etaam wootoo, mpisiinjanoo apiyeno ati hikaw ha ati waah óo waah kati píhin heenape kéeyinane ka púloonj.

XXIII Kéeyinane ka kayem enii Eenucee ya, apan náayemi teyii naameenjanii tuk, akina eemeenjane ya waah óo waah pántoon.

II

Elítaniyee ya ti eket ya niŋ Eenucee ya

I Aluu ti púcook pa, niyenaayeno ti Pútuun pa samat nii pakan keekete, kamma hilaahu ha hiti aluu niŋ umuuyen wa uti aluu.

II Fiyuu inniyeniye elonj ta inninapane ta elonj ya eti púlunta empe, ínnituul áhampaatiin a ati sempe sa seenaput sa seeyem sa ti pututa

patiila nin t'etaam. Ahámpaatiin a anuu ayem hísaalumant ha heeyem ha ti páhin fiye ti kéetuulut ka Pútuun pa.

III Unaa púloon, ucukaacuk hínum samat nii poko, kaatuko héesuume ha unaa lamma nuuñesaa, pásuuma pa piti siniin unaa nin kunuu unaa núuhinaa. Páawoo fiyuu nuucukaa emma nuupukee, Pútuun pa mpíñiken ti unaa faw samat nii fa mpíñikene fa ti pakakee paka.

IV Pale Pútuun pa mpimeen paket hikaw ti unaa, apan mpílafti unaa meemak.

V Ta nuuyeniyaa ta samat nii pakan keekete kamma umuuyen wa uti unaa, mpíhin unaa upiyeniyaa kalonja upinapoolaa nin Eenucee ya ati Pútuun pa. Panap pa piti Pútuun pa puwune nuufakanee.

VI Pútuun pa píltanii unaa ti eket kamma nuuyemaa ti Yéesu Eenucee ya, púful toko mpíhin unaa upiyeniyaa kayen neyoo nantoonool alacana.

VII Fiyuu Pútuun pa éfipiyisan panap etempo fo cancowiyaaw, pínapii ti heenape eeha mpíhine ha unaa ti Yéesu Eenucee ya. Panap pa piti Pútuun pa, taakut waah weelehe nempo.

VIII Panap empuu puwune innifakanee kamma káyanan ka kiti aluu. Eehuu hífuliyoot ti aluu pale Pútuun pa puwufane ho aluu.

IX Hífuliyoot lombo ti pawenal aluu. Ooto an ti aluu timpí ámakianoolo.

X Kaatuko Pútuun pa piliile unaa úpiyenoonyaa pakan kéeyeeni keeyem ti Yéesu Eenucee ya, ancuk kati núuhinaa páhinal peenape. Páhinal empuu Pútuun pa

mpimemanoole faw unaa kati úhinaa.

Piyeno pa pakoonool piti unaa nin Eenucee ya ati Pútuun pa

^{XI} Ooto aluu keeneetaat ka Pusuwif ti nam-puke, nínawuno fa inniyeniye fa púcook pa. Pusuwif pa, payenka nkanakan ka mikampaani ma miteyii, nkayonkal aluu “Cáful”, apan eehuu ti enii lamma nkáhin ho.

^{XII} Nínawuno nii, ti caanak encuu, nílaañaalaan hínúm Eenucee ya; nitaakut hilim ti pakati Israyel kaatuko aluu pakati Israyel tom; ínnyemi ekaawoola ti písiyool óo písiyool empa Pútuun pa mpiliile nin pakan etempo péeyisane nii, efipuwufanii eeha mpíyinananii ha; nitaakut lombo cíki; niyenaayeno ti púlunta pa apan nímiit Pútuun pa.

^{XIII} Pale fiye, páawoo aluu unka ti Yéesu Eenucee ya, aluu kéelaane ka hínúm Pútuun pa, fiye nilohaaloh po kamma hísim ha hiti Eenucee ya heeniisee ha.

^{XIV} Kaatuko akina ayem kásuumaay ka kiti unaa, akina áhine Pusuwif pa nin keeneetaat ka Pusuwif kápusuumool. Ta naawufane ta eniinoo, tempo náapucaloole hiniñ ha hiti kanat ka héekatinoolii ha.

^{XV} Akina áfulane hilim ha heesiinane ha hiti Móyiis nin eeha nihisoke ha íhinee. Fiyuu náahine Pusuwif pa nin keeneetaat ka Pusuwif kápiyenoonii kayon koonool kéeyeeni pínapii teyoo, ancuk kásuumaay kitaakiyaa.

^{XVI} Ta nááfulane ta kanat ka keeyeniye ka ti pututayii, náasuumanool lombo kayon ka

kéeyeeni ka enkuu niŋ Pútuun pa, pínapii ti eket ya eteyoo ti kuluwaa ya.

XVII Akéyyookey náatuunan ekoonan ya éesuume ya eti kásuumaay ka ti keelohe ka Pútuun pa, niŋ ti aluu kéelaane po ka.

XVIII Kaatuko pínapii teyoo unaa púloon nuuy-inaa ékey ti Paapaa ya ti sempe sa siti Kunuu ka keenape ka koonool kuu.

XIX Ekina ewune, nineetaat fiye ekaawoola, pale inniyenoonii keetaake hilim ti keesampanee ka pakati Pútuun pa, inniyenoonii lombo pakati miin ma miti Pútuun pa.

XX Nicukaacuk nii pínankiin empa an naalute nempo ekumpan; pupoñapoñ pa pakati Eenucee ya niŋ piyaamakoola pa pakati Pútuun pa nkacuk nii kaatah ka kiti ekumpan ya, apan Yéesu Eenucee ya faŋoo ayem énankiin ya eenanee ya ti tonkon ya eeyekane ya ekumpan ya.

XXI Akina awune pínankiin pa púloon mpinananoolee, ancuk ekumpan ya kati elutee néeyenoonii ekumpan enfakat eesampanee ti Ateeteyo.

XXII Akina awune aluu lombo inniyemiyee ti hinanfu ti pakakee paka púloon kéeyinane ka, nípiyenoonii ékinuma, la Kunuu ka keenape ka kiti Pútuun pa nkikine la.

III

Páhin pa piti Póol ti keeneetaat ka Pusuwif

¹ Ekina ewune inci Póol, eeyem ya ti ékuluma kamma inci iyyem ti páhin Eenucee ya ati

Pútuun pa, aluu keeneetaat ka Pusuwif kati níyinan teyoo...

II Híiniyaamhiini nii, nísiyaasi nii Pútuun pa puwufanaamufan páhin pa piti káatuunan aluu ekoonjan ya eti panap etempo,

III ekina eyem eeha Pútuun pa mpíyisanaam ha, eeha mpíyisanut ha hínun an, samat nii fa inci impaye fa aluu fiye hikiicu caahinkilis.

IV Innikalaŋaa leetal eyye, efinicuk eeha inci immeya ha kiti héeyisanutee ha hínun eehuu kiti Eenucee ya.

V Ti pikaay pa peemuuse pa púloon, Pútuun pa píyisanut ho pakan paka. Pale fiye pihinaahin Kunuu etempo keenape ka kípiyisan ho pupoñapoñ etempo niŋ piyaamakoola etempo keekuule ka.

VI Hikina hiyem, keeneetaat ka Pusuwif kalehaaleh niŋ Pusuwif pa kati kasa eeha Pútuun pa mpíyinananii ha, poko púloon enii yoonool ti Yéesu Eenucee ya, pínapii ti ekoonjan ya éesuume ya.

VII Pútuun pa ti panap etempo, puwufanaamufan páhin kati túunan pakan paka ekoonjan ya éesuume eyye. Sempe etempo siwune inci kati hín po.

VIII Inci yem enkilis a ti pakan paka púloon keesampanee ka pakati Pútuun pa. Pale ti panap etempo, mpuwufanam kati túunan keeneetaat ka Pusuwif ekoonjan ya éesuume ya, eyya am-meya ya nii hisaanumate eteyyo héefulii ha ti Eenucee ya hitaakut pilehu.

IX Pútuun pa peeliile pa waah óo waah, píyisanut hínun eeha mpihintane ha íhinu

kápiliŋ ti púcook púlunta pa. Pale fiye, mpuw-ufanam kati yísan picaan catan pakan paka fa éfipihin ho.

^X Ancuk pumaleekoo pa peeyem pa alacana niŋ pakati kikaw etempo kati pímeysi ecohato ya eepayantoo ya púloon etí Pútuun pa, pínapii ti kéeyinane ka púloon.

^{XI} Eehe hitaakaataako kaatuko Pútuun pa pi-hintane ho píliilum púlunta pa. Apan mpíhin ho fiye pínapii ti Ateeteyo ati unaa Yéesu Eenucee ya.

^{XII} Páawoo unaa unka ti Eenucee ya, te núuyinanaa teyoo, ekina ewune núuyiniyaa ékey hátikin Pútuun pa ti cíki niŋ híyinate.

^{XIII} Ooto inci pusok aluu, kúnuul enka inci iyyem ka fiye ti hicuku kamma aluu, timpi kuwun inniwusen. Kaatuko pínapii ti kúnuul enkuu inci iyyem aluu ti kámakiyan.

Eenucee ya fa náalafiye fa unaa

^{XIV} Ekina ewune ínkilipo hátikin Pútuun pa Paapaa ya.

^{XV} Ti pikina elon ya eti miin óo miin miti patiila niŋ t'etaam néefulii.

^{XVI} Inci oopa ti kaluum po, pínapii ti hamake etempo henfakat ha, kati píhin Kunuu etempo keenape ka kupuwufan aluu sempe ti pámiiloolal aluu,

^{XVII} mpíhin lombo Eenucee ya apikin ti saan aluu kamma káyinan ka kiti aluu. Illuum po lombo ancuk nitaakaa pálaŋi peeyanke kan, samat nii enuun éeloose ñínkonk, samat nii

ekumpaan eyya puluta pa nkawake púsuni le nin efikasiin̄an yo.

XVIII Illuum eehuu mantefa aluu nin pakan paka púloon̄ keesampanee ka pakati Pútuun pa kati nímeysi táh paweñ pa nin pafom pa nin pahaan pa nin páloos pa piti pálaŋi pa piti Eenucee ya.

XIX Illáŋi nípimeysi pálaŋi empuu, empa an naayinaat pa hipayu kameye, ancuk nicukaa nii pikina ti waah óo waah.

XX Pútuun pa, ti sempe etempo seeyem sa ti páhin ti unaa, píyiniyini ihinu fo muus waah óo waah ewwa nuuluumaan nin ewwa núumiiloolaa.

XXI Alímaati púmulee pínapii ti kéeyinane ka nin ti Yéesu Eenucee ya, ti ekaay óo ekaay fo cancowiyaaw púlay. Amíini.

IV

Pucokool ti Eenucee ya ati Pútuun pa

I Ekina ewune, inci eekulee ya ti núkuluma kamma páhin pa piti Ateeteyo, íyyemi ti piñiino aluu; eloŋ ya eti aluu kati eyeno samat nii fa Pútuun pa mpílaŋiye fa ta mpiyonkale ta aluu.

II Niyeno pakan keewananolie, ínnisumanani, ínniyemi pumukuta. Nílafooli innimukutool.

III Kunuu ka keenape ka kíhinaahin aluu nipiyeŋ kayoŋ koonool. Níhin kata óo kata nipiyeŋ ti kásuumaay ka keenanfoole ka aluu, ancuk kati nitowo kayoŋ koonool.

IV Enii yoonool etaakiye niŋ Kunuu keenape koonool, samat nii fa inniyonkalee fa nipitaak cíki yoonool.

V Ateeteyo oonool ataakiye, káyinan koonool niŋ pátise yoonool.

VI Pútuun poonool pitaakiye, pikina piyem Paapaa ya ati pakan paka púloon. Pikina pihane waah wa púloon, mpíhin ti an óo an, mpikin ti an óo an.

VII Pale an óo an ti unaa asayaasa kawun kéefulii ti panap pa piti Pútuun pa, samat nii fa Eenucee ya naaniike fa apuwufan unaa.

VIII Ekina ewune hilim ha hiti Pútuun pa nihisok:

“Ta naasiliye ta,

*naacoopool hícump pikamool payenka
naakule,*

naawun hícump kawun pakanoo.”☆

IX Weyme uyem “asilaasilo?” Ekina eyem átikinaatikin áwanoonii le ti etaam ya.*

X Anja éewanoonii ya, akina faŋoo alimp-isoiliye pihan patiila útiŋu wa púloon kati ameeŋan waah óo waah.

XI Ehe hícump kawun enka naawufane ka unaa: áhinaahin pakakee paka kapiyeno pupoñaŋ, pakakee paka piyaamakoola, pakakee paka pútuunana ekoonan ya éesume ya, pakakee paka pakati kikaw picanku pa niŋ pikalaŋana hilim ha hiti Pútuun pa.

☆ **IV:VIII 4:8** Kícimu 68:18 * **IV:IX 4:9** Niŋ ekina tom: “Ekina eyem átikinaatikin awano pati cáwii ca citi keekete ka .”

XII Páhin pa piteyii piyem kati kamemanool pakan paka keesampanee ka pakati Pútuun pa kápihin páhin pa piti Pútuun pa, ancuk keeyem ka enii ya eti Eenucee ya kati káyankii ti káyinan ka kiteyii samat nii ekumpaan eeyemee ti kulut.

XIII Fiyuu éfuuyenooniyaa pakoonool ti káyinan ka, núusiyoolaa pinap ti kameye ka kiti unaa kiti Añii ya ati Pútuun pa. Núuyenooniyaa pakan kéetuuniye, apan nuucukaa nii Eenucee ya ti waah óo waah.

XIV Niŋ úhinaa eehuu, etinene ucukaa nii epuuk. Ñincaama ña etinene káyini kaal-incan unaa ti pasuuse kileeluufuyii niŋ ti pakalaŋanalii. Etinene ucukaa nii ñiteen eñña kúsuu nkisap pan óo pan niŋ fotom hiyam ha nihilincan ño.

XV Pale niŋ usokoolaa tooñaa ya ti pálafi, efuuyankaa ti waah óo waah apan nuuhaŋaa nuucukaa nii Eenucee ya, eeyem a hikaw ha.

XVI Pínapii teyoo, kéeyinane ka púloon nka-cokool piliit tiw, samat nii fa pifasa pa niŋ picc pa mpucokool fa ti enii an. Niŋ kaapii óo kaapii ti enii ya kíhinaa páhin etenko, efeewun enii ya néeyankii ti pálafi.

Pawenal pa péeyeeni pa niŋ peemaamane pa

XVII Eehe inci inkaakaay hisoku aluu, apan efiŋiino teehe ti caacaw Ateeteyo: eloŋ ya eti aluu timpi nene ecuk nii eti kéemiit ka Pútuun pa. Pámiiloolalii pitaakut nafaa,

XVIII kunuuwii nkíyemi ti énimaa. Nkákatinoolee niŋ eloŋ ya eti Pútuun pa kamma nkámiit háati waah, apan nkayank ekun.

XX Kataakut ñusuu, casupoolat nin ékuman lamma nkañes, pawenalii púloon pukuulut, apan kakatanantoo íhinu heesuuwanana.

XX Pale aluu, eehuu tom innikalañe kiti Eenucee ya ati Pútuun pa.

XXI Híiniyaamhiini nii, nísiyaasi kiti Eenucee ya, innikalañanee tooñaa ya eeyem ya ti Yéesu.

XXII Ooto niwaat pawenal pa piti aluu peemaamane pa nin kunuu ka kiti aluu keemaamane ka. Kunuu ka keemaamane ka kitaakaataak hícump pálañi peenaput empa mpilincan mpúpucalool aluu.

XXIII Nikat Pútuun pa pípiyeeniyan pámiiloolal aluu.

XXIV Nísoolo kunuu ka kéeyeeni ka enka Pútuun pa mpiliile ka keecuke ka nii pikina, ancuk nitaakaa eloñ eecoonoole neekuul néefulii ti tooñaa ya.

XXV Ooto timpi nicaam! *An óo an asok áwiyo tooñaa ya,*✧ kaatuko úyenoonyaayeno pakoonool.

XXVI *Nin níñikena,* nitah kunuu aluu, ancuk timpi nimuuyen,✧ timpi nikat lombo káñiken ka kiti aluu fo caanak ca cinow.

XXVII Timpi niwufan Seetaani ya pítin ti aluu.

XXVIII An óo an eeyem álipa, áyekuno káalipu, añañaa kásuwat náahin páhin peenape kati ákuuman fañoo, ancuk ayina lombo kayankanan keetaakut ka.

XXIX Timpi níkup hilim heenaput, pale níkup hilim eeha ammeya nii, híyiniyini kayankanan

pakan ti eeha nkasoolahe ha, ancuk kati ka-hañ toko nkáyankii ti káyinan ka kiteyii, apan níhisuum kéesiye ho ka.

XXX Timpi ninan kúnuul Kunuu ka keenape ka kiti Pútuun pa. Kikina Pútuun pa mpuwufane aluu samat nii lánkamaasi, pípiyisan nii aluu pakan etempo fo ti hinoom eeha efipufakan ha aluu pántoon.

XXXI Nífulan paseeña óo paseeña ti saan aluu, focaa káñiken nin paliya hiiñ, sonka, kateñal nin kanat óo kanat.

XXXII Níhinool heenape innitaak paket hikaw ti pututa aluu. Níponketool samat nii fa Pútuun pa mpuponkete fa aluu pínapii ti Eenucee ya.

V

Eloñ ti ecaañ ya

I Páawoo aluu niyem epuuk ya payenka Pútuun pa mpílañiye ka, ooto níyipenan po.

II Nílafooli, samat nii Eenucee ya ati Pútuun pa fa náalafiye fa unaa, apan naacoo eloñ ya eteyoo apuwufan yo unaa samat nii kaawaaseen kéesuume haaw nkúsuum Pútuun pa.

III Aluu keesampanee ka pakati Pútuun pa, ooto casupoolat, káakuulaati, nin fotom pakiip waah fo muus, eehuu púloñ hiñañutee hisoku ti aluu.

IV Naput lombo nípikup kilim keesuuwanana, kilim kéesuumut hísiyu nin fotom kilim keetaakut hikaw, pale hisoku Pútuun pa apalaka.

V Nímei eehe: Pusupoolata pa, keekuulut ka nin fotom keekiipe ka waah fo muus, payenkuu kataakut himpaac ti cáwii ca citi Eenucee ya nin

Pútuun pa. Kaatuko an eekiipe waah fo muus, nacokcok wo pihan Pútuun pa.

VI An timpi acaakool aluu nin kilim kiti kensen, kaatuko eehuu hiwune káñiken ka kiti Pútuun pa nkikaakaay éwanoonii ti pakan paka keep-ooke po ka hítuulu.

VII Ooto timpi ninakanoolo neyii.

VIII Kaatuko niyenaayeno hínum ti énimaan, pale fiye nitaakaataak ecaan púfulii ti Ateeteyo. Nilon samat nii epuuk pakati ecaan.

IX Sokaasok eehuu kaatuko ecaan ya eeyem ya ti aluu, heenape lamma nepuk, heecoonoole nin tooñaa.

X Niñes héesuume ha Ateeteyo Pútuun pa.

XI Timpi ninanf pakan ti páhin peetaakut nafaa piti énimaan, pale niweeli.

XII Kaatuko súuwanani-súuwanani fan áapukup eeha kéetuulut ka Pútuun pa nkáhin ha ti piyolo.

XIII Pale nin kaweelee, páhin pa piteyii éfipufulii ti ecaan ya.

XIV Waah óo waah weeweelee ti ecaan ya núuyenooniiyeno ecaan. Eehe hiwune nkasok:

“Aluu keeyem ka ti hinotu, níyiyo,
aluu keecuke ka nii keekete, nilito,
Eenucee ya afaacaan ti aluu.”

XV Ooto nitah kunuu meemak ti pawenal aluu. Timpi niwen nii puson, pale niwen nii keeco-hatiye.

XVI Innitaakaa káasiinjuma keetempiye kiti ihinu heenape, timpi nípuul ko, kaatuko kunoom enka nuuyemaa ka fiye tenko kiti heenaput.

XVII Ekina ewune timpi nisoŋo, pale niŋes kameye eeha Ateeteyo náalafiye ha.

XVIII Timpi nilaan fo níkuman, kaatuko ékuman nápućpuć an. Pale nimeen niŋ Kunuu ka keenape ka.

XIX Nicookool híćimu óo híćimu hiti Pútuun pa nípimul po. Nicook niŋ saan aluu púloon inniyeniyaa hímulu Ateeteyo.

XX Nisok Pútuun pa Paapaa ya tan óo tan apalaka ti waah óo waah, ti caacaw ca citi Ateeteyo ati unaa Yéesu Krista.

Heeyem ti pututa áyiin niŋ aaloo

XXI Nítuulool kamma innifeye Eenucee ya ati Pútuun pa.

XXII Aluu pakaal paka nítuul pákayiin aluu samat nii fa ínnituule fa Ateeteyo.

XXIII Kaatuko áyiin a ayem ati hikaw ha ati aal a, samat nii fa Eenucee ya naayem fa ati hikaw ha ati kéeyinane ka. Eenucee ya faŋoo ayem Afakana ya ati kéeyinane ka, keeyem ka eniinoo.

XXIV Ooto pakaal paka kaŋaŋaa hítuulu pákayiinii ti waah óo waah, samat nii fa kéeyinane ka nkátuule fa Eenucee ya.

XXV Aluu pákayiin paka, nílaŋi pakaal aluu samat nii fa Eenucee ya náalafiye fa kéeyinane ka, naawufan eloŋ ya eteyoo kamma poko.

XXVI Ahínaahin eehe kati akuulanii. Naakuulanii niŋ man niŋ hilim ha,

XXVII kati kasiŋo hátikinoo ti pawalle pa piteyii púloon, apan etikataak halecat niŋ waah weetempiit, pale keekuule apan étikayiniyee kawatan ti waah.

XXVIII Moonool-moonool muu, fa áyiin náalafiye fa eniinoo, fo naañaje pálaſi aaloo. An óo an éelafiye aaloo, faŋoo náalafiye.

XXIX Kaatuko an ataapala apook eniinoo, pale nákuumankuuman yo namankool yo, samat nii fa Eenucee ya náhin fa kéeyinane ka,

XXX kamma unaa púloon nuuyemaa ti eniinoo.

XXXI Hilim ha hiti Pútuun pa hisok: *“Ek-ina ewune áyiin nakatan faafoo niŋ íññaayoo naananf aaloo, poko t’ésupakii nkáyenoonii oonool.”*☆

XXXII Eehe waah weetaake nafaa meemak, ewwa Pútuun pa mpíyisanut hínum. Ee, kiti Eenucee ya niŋ kéeyinane ka inci iyyem ti káakup.

XXXIII Fan óo fan incuke, an óo an ti aluu añaa pálaſi aaloo samat nii fa náalafiye fa faŋoo, apan aal a añaa hítuulu áyiinoo.

VI

Heeyem ti pututa pupuka niŋ epuukii

^I Aluu epuuk ya, páawoo aluu pakati Ateeteyo, nítuul pupuka aluu, kaatuko eehuu hiñaje.

^{II} Eehe hiyem hilim ha híyaañ ha ti hilim ha heesiñanee ha, la Pútuun pa mpíyinanane la pakan etempo nii eŋpuwufanii waah, hikina hiyem: *“Nápiyan paapaa atii niŋ íñña atii,*

^{III} *ancuk kati tempo naawe, apan ínfuut ti etaam ya.”*☆

IV Aluu ñífaaf ña, timpi níhin epuuk aluu kápiñiken kensen, pale níkulii inniwunii kunuu samat nii fa Ateeteyo náalafiye fa.

Heeyem ti pututa ñíhampaatiin niñ pimiikan pa pakateyii

V Aluu pimiikan pa, niñan̄aa hítuulu ñíhampaatiin ña pakati aluu keeyem ka ti etaam ya. Nítuulii innifeyii apan niñ saan seekuule samat nii fa inniyem fa ti hítuulu Eenucee ya ati Pútuun pa.

VI Níhin páhin pa piti aluu, háati kanee-taat aluu ti kaasincan. Timpi niyeno páhina payenka nkan̄es púsuum pakan paka lamma. Pale nítuulii kamma inniyem pimiikan pakati Eenucee ya, inniyemi ti íhinu eeha Pútuun pa mpílafiye ha púfulii ti saan aluu púloon̄.

VII Níhin páhin ti pásuuma, samat nii pakan keeyem ti páhin Ateeteyo, pale neetaat keeyem ti páhin pakan.

VIII Nímeyimeyi nii an óo an éehine heenape, Ateeteyo afaacooyoo, taakut hisoku aṇe amiikan niñ fotom eeneetaat amiikan.

IX Aluu ñíhampaatiin ña pakati pimiikan pa, niñan̄ii hicoku lompo pinap, samat nii fa inci in-sokii fa kacok aluu. Timpi nifeyanoolii, páawoo nímeyimeyi nii aluu neyii Ahámpaatiin aluu oonool, oopa alacana, apan afisakanoolantoo an.

Wañ uti hikam uti Pútuun pa

X Hilimam hikelan hiyem, nitaak sempe ti Ateeteyo niñ ti sempe sa siteyoo senfakat sa.

XI Nikalo pucoolan pa púloon piti hikam ha empa Pútuun pa mpuwufane pa aluu, ancuk kati níyini pisiijo kaapuutool ka kiti Seetaani ya.

XII Kaatuko uneetaataa ti pítaakool nin pakan, pale pítaakool nin piseetaani pa peeyem pa patiila. Pikina piyem pakati kíkaw ka pakati etaam ya éenime eyye. Pikina lombo piyem pumaleekoo pa peenaput pa peetaake pa sempe sa.

XIII Ekina ewune niwaso wañ wa púloon uti hikam ha ewwa Pútuun pa mpuwufane wa aluu, ancuk nin kunoom kiti ñíyoka kíkeyyoo, inniyini pisiijo kíp. Innipayaa íhinu waah óo waah lombo fo ti pikelan, efiniheek.

XIV Ooto an óo an ti aluu asiijo kíp, naa-cenk ti hiñowuyoo nin peletoo ya eti tooña ya, apan naakatan pucoonool empa Pútuun pa mpuwufanoo pa pipifaasoo samat nii hísool hiti éfaasuma púsus.

XV Akopo nin ekoonan ya éesuume ya eti kásuumaay ka, samat nii an eeyem ti puwaso pisamata pa piteyoo.

XVI Ti kapenan ti eehuu púloon, acok ti epeesoo éfaasuma enii ya eteyoo, ekina eyem káyinan ka kiteyoo. Nin Eekance ya acoopaa hiñaaceen ha hiteyoo naacenanoo kiñaaceen kiti seemak, nin káyinan enkuu áfaayini ihoku uleew wa uteyoo púloon.

XVII Akatan kafakan ka kiti Pútuun pa kipiyeño éwuulu ya eteyoo eti hikam ha, apan naacoo hilim ha hiti Pútuun pa heeyem ha káakuntu enka Kunuu ka keenape ka nkuwufanoo ka.

XVIII Fan óo fan incuke, niluum tan óo tan

kaluum óo kaluum ti sempe sa siti Kunuu ka keenape ka. Kamma eehuu, níyiyo inniluum, apan timpi níwusen ti kaluum kiti keesampane ka púloonj pakati Pútuun pa.

XX Niluum kutoom lompo, mantefa tan óo tan inci ínkupe, Pútuun pa mpuwunam kilim enka inci fasok, kati ínkup nin híyiinate ti kakaman kiti héeyisanutee ha hínum hiti ekoonjan ya éesuume ya.

XX Inci éepoñiyee kati túunan ekoonjan ya éesuume eyye, ekina ewune íyyemi ti núkuluma. Fiye niluum ancuk inci kati túunan yo nin híyiinate samat nii fa inci iññañe fa.

Kakican kikelan

XXI Tikik, an unaa ti káyinan, aña núulafiyaa ya meemak, apan náhin páhin pa piti Ateeteyo pitempo tak, afaasok aluu fa inci iyyem pe, ancuk kati nímeyi eeha inci iyyem ha ti íhinu.

XXII Ekina ewune inci ímpoñiyoo ti aluu kamma eehe, mantefa naasok aluu fa nuuyem, naapenan aluu páhaañi.

XXIII Alímaati Pútuun pa paapaa ya nin Ateeteyo Yéesu Krista kawufan aluu kéeyinane ka kásuumaay. Alímaati kapenan káyinan ka kiti aluu nin pílafooli pa piti aluu.

XXIV Alímaati Pútuun pa pisampan pakan paka púloonj kéelafiye ka Ateeteyo Yéesu Krista ati unaa nin pálañi peepayantoo.

Kuloonaay
Karon: Kuloonaay (Portions)

copyright © 2018-2025 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Karon

Contributor: SIL International (in Africa)

All rights reserved.

2025-07-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 10 Jul 2025 from source files
dated 11 Jul 2025

404e2c05-c6eb-5f56-8cae-50a5b595ef9a